

**M A S A R Y K O V A
U N I V E R Z I T A**

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA INFORMAČNÍCH STUDIÍ A KNIHOVNICTVÍ

Projekt diplomové práce

**Návrh libreta pro tematickou digitální kolekci:
Hra Karla Čapka RUR**

Magisterská práce

Kateřina Procházková

474143

Vedoucí práce:
doc. PhDr. Jiří Kudrnáč, CSc.

Anglický název tématu: The Libretto for the Digital Collection: The Play R.U.R. by Karel Čapek

1. (Výzkumný) problém teoretická DP

Moje magisterská práce nese název *Návrh libreta pro tematickou digitální kolekci: Hra Karla Čapka RUR*. Ve své práci se tedy budu snažit vytvořit návrh libreta pro tematickou digitální kolekci zaměřenou na divadelní hru Karla Čapka s názvem *R.U.R.*, *R.U.R.* je zkratkou firmy Rossumovi univerzální roboti, která je hlavním prostředím, ve kterém se odehrává děj.

Hlavním záměrem práce je tedy sestavit hodnotný návrh libreta pro tematickou digitální kolekci na dílo, které dalo světu slovo robot. Jedním z problémů, se kterým se během práce budu potýkat je výběr dokumentů. Pro návrh libreta bych chtěla vybírat opravdu hodnotné a zajímavé dokumenty týkající se divadelní hry, vzniku slova robot nebo interpretace díla či recenze na toto dílo. Mým záměrem je vybrat vhodné dokumenty, které by dokonale reprezentovaly tak významné dílo Karla Čapka, jako je právě *R.U.R.*, které dalo světu slovo robot, jež se používá po celém světě.

2. Přehled literatury, výzkumný kontext, popř. projekty

Na téma divadelní hry *R.U.R.* vzniklo velké množství dokumentů, které dokládá významnost tohoto díla. Toto dílo není vykládáno pouze v souvislosti literatury, ale také s ohledem na pojem robot bývá studováno napříč různými obory. Pole působnosti díla je tak opravdu veliké a umožňuje mi tak do návrhu libreta umístit opravdu velkou škálu zajímavých dokumentů.

Sborník: 100 let R.U.R. : sborník z konference na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, 11. září 2019 / Petr Jemelka, Slavomír Lesňák, (eds.)

JEMELKA, Petr a LESŇÁK, 2020. Slavomír. *100 let R.U.R. : sborník z konference na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, 11. září 2019*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN: 978-80-210-9687-5

Článek porovnávající dvě díla: From R.U.R. to Westworld: Personal Revolt, Digital Technology, and the Making of a New Robot Ur-text.

POYNTON, Bella. From R.U.R. to Westworld: Personal Revolt, Digital Technology, and the Making of a New Robot Ur-text. *Comparative Drama*. [online]. Kalamazoo: Western Michigan University, 2022, 56(4), 363-388 s. ISSN: 0010-4078. Dostupné z: [DOI 10.1353/cdr.2022.0023](https://doi.org/10.1353/cdr.2022.0023)

Informativní sdělení o inscenaci: R.U.R. (Rossum's Universal Robots)

R.U.R. (Rossum's Universal Robots). *Issues in Science and Technology*. [online]. Tempe: Arizona State University, 2021, **37**(3), 96 s. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/27092070>

Vědecký článek: Patří Čapkovi Roboti do říše sci-fi? Předstírané a téměř nepředstírané lidství
HOFFMANN, Matěj. Patří Čapkovi Roboti do říše sci-fi?: Předstírané a téměř nepředstírané lidství. *Vesmír*. [online]. Praha: Vesmír, s. r. o., 2006, **85**(5), 264-267s. ISSN: 0042-4544. Dostupné z: <https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-casopisu/2006/cislo-5/patri-capkovi-roboti-do-rise-sci-fi.html>

Grafický román: R.U.R.: grafický román

PIPKOVÁ, Lenka. *R.U.R.: Grafický román*. Praha: Dobrovský s.r.o., 2023. 112 s. Komiksová klasika. ISBN: 978-80-7642-096-0.

Divadelní hra: R.U.R.

ČAPEK, Karel. *R.U.R. - Rossum's Universal Robots : kolektivní drama o vstupní komedii a 3 dějstvích*. 5. vyd. Praha: Aventinum, 1923. Aventinum, sv. 25. Divadelní hry Karla Čapka, sv. 2.

Diplomová práce: Analysis of translation of R.U.R. play by Karel Čapek into the English language

HOSNEDLOVÁ, Lucie. *Analysis of translation of R.U.R. play by Karel Čapek into the English language*. Plzeň, 2020. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni.

Diplomová práce: Analýza a komparace společných prvků v dílech R.U.R. Karla Čapka a Domu o tisíci patrech Jana Weisse

KŮST, Jan. *Analýza a komparace společných prvků v dílech R.U.R. Karla Čapka a Domu o tisíci patrech Jana Weisse*. Ústí nad Labem, 2018. Bakalářská práce. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Diplomová práce: Opera R.U.R.

URAMOVÁ, Nikola. *Opera R.U.R.*. Praha, 2019. Bakalářská práce. Akademie múzických umění v Praze.

3. Opodstatnění tématu, význam a dopad diplomové práce

Tato magisterská práce tvoří podklad pro tematickou digitální kolekci. Tematické digitální kolekce jsou jedním s digitálních artefaktů, které mají přiblížit ucelené celky dokumentů. Tematické digitální kolekce umožňují přístup k uceleným celkům dokumentů, tyto

kolekce jsou přístupné lidem a umožňují integrovaný přístup k digitálním dokumentům, přičemž plní funkci šíření a uchovávání sbírek.¹

Konkrétně téma *Návrh libreta pro tematickou digitální kolekci: Hra Karla Čapka R.U.R.* jsem si vybrala z toho důvodu, že autora Karla Čapka mám ráda a jeho díla čtu opravdu ráda. Konkrétně právě Karel Čapek ve mně vyvolal lásku ke klasické české literatuře, a proto ráda čtu i další novodobé české autory. Dílo *R.U.R.* jsem si vybrala, protože to bylo první dílo, které jsem od tohoto autora četla a velice jsem si ho oblíbila. Pro svoji práci jsem zvolila formu návrhu libreta právě pro to, že se na toto dílo mohu zaměřit i z jiné perspektivy. Návrh libreta pro digitální tematickou kolekci mi umožňuje zařadit i natočené inscenace, články o hře, recenze a mnoho dalších zajímavých dokumentů.

Význam práce je ve výběru a interpretaci zajímavých dokumentů či digitálních artefaktů týkajících se již zmiňované divadelní hry. Hodnota práce spočívá v návrhu libreta, které může sloužit jako podklad pro budoucí tematickou digitální kolekci zaměřenou na *R.U.R.* od Karla Čapka. Moje magisterská práce je v oboru Informačních studií a knihovnictví podstatná pro oblast týkající se literatury a knihovnictví především proto, že vytvářím návrh libreta pro tematickou digitální kolekci, která může být v budoucnu vytvořena a může tak čtenářům představit i další zajímavé dokumenty týkající se divadelní hry *R.U.R.*.

4. Metody práce

Moje magisterská práce je návrh libreta na konkrétní téma, půjde tedy s největší pravděpodobností o přehledovou práci. V práci budu vybírat vhodné dokumenty pro návrh libreta pro tematickou digitální kolekci. Pro výběr dokumentů si musím vytvořit vlastní klíč pomocí kterého budu dokumenty vybírat. Především mi v práci jde o dokumenty, které úzce souvisejí s divadelní hrou *R.U.R.*, a tak se zaměřím na recenze, interpretace a na dokumenty, které budou popisovat vznik hry.

5. Časový harmonogram

Nejprve začnu vyhledávat dokumenty, které se týkají mého tématu práce. Po vyhledání dokumentů se zaměřím na to, zda jsou dokumenty vhodné pro můj návrh libreta. Vhodné

¹ BARROSO, Isabel, HARTMANN, Nadia a RIBERIO, Cristina. Metadata Crosswalk for a Museum Collection in a Thematic Digital Library. *Journal of Library Metadata*. [online]. Abingdon: Taylor & Francis Ltd, 2015, 15(1), 36-49 s [cit. 1.5.2023]. ISSN: 1938-6389. Dostupné z: DOI [10.1080/19386389.2015.1011025](https://doi.org/10.1080/19386389.2015.1011025)

dokumenty dále budu řadit podle času od nejstarších po nejnovější. Ke každému dokumentu napíšu, proč je pro libreto vhodný a na závěr celou práci zkompletuji.

6. Zdroje a vybavení

Pro svoji práci budu využívat různé knihovní databáze a knihy z knihoven. Budu využívat literaturu, placené databáze a volně dostupné zdroje na internetu.

7. Seznam použité literatury

BARROSO, Isabel, HARTMANN, Nadia a RIBERIO, Cristina. Metadata Crosswalk for a Museum Collection in a Thematic Digital Library. *Journal of Library Metadata*. [online]. Abingdon: Taylor & Francis Ltd, 2015, **15**(1), 36-49 s [cit. 1.5.2023]. ISSN: 1938-6389. Dostupné z: DOI [10.1080/19386389.2015.1011025](https://doi.org/10.1080/19386389.2015.1011025)

CATALANO, Alessandro. I robot di Karel Čapek: 100 anni di metamorfosi. I testi dell'autore su 'R.U.R.' e i documenti della ricezione italiana negli anni Venti e Trenta. *eSamizdat*. [online]. Roma: Aracne editrice, 2020, **13**(1), 195-218 s. ISSN: 1723-4042. Dostupné z: <https://doaj.org/article/e0fce81d65724f77a043f9c033343764>

ČAPEK, Karel. *R.U.R. - Rossum's Universal Robots : kolektivní drama o vstupní komedii a 3 dějstvích*. 5. vyd. Praha: Aventinum, 1923. Aventinum, sv. 25. Divadelní hry Karla Čapka, sv. 2.

HOFFMANN, Matěj. Patří Čapkovi Roboti do říše sci-fi?: Předstírané a téměř nepředstírané lidství. *Vesmír*. [online]. Praha: Vesmír, s. r. o., 2006, **85**(5), 264-267s. ISSN: 0042-4544. Dostupné z: <https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-casopisu/2006/cislo-5/patri-capkovi-roboti-do-rise-sci-fi.html>

HOSNEDLOVÁ, Lucie. *Analysis of translation of R.U.R. play by Karel Čapek into the English language*. Plzeň, 2020. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni.

JEMELKA, Petr a LESŇÁK, 2020. Slavomír. *100 let R.U.R. : sborník z konference na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, 11. září 2019*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN: 978-80-210-9687-5

KŮST, Jan. *Analýza a komparace společných prvků v dílech R.U.R. Karla Čapka a Domu o tisíci patrech Jana Weisse*. Ústí nad Labem, 2018. Bakalářská práce. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

PIPKOVÁ, Lenka. *R.U.R.: Grafický román*. Praha: Dobrovský s.r.o., 2023. 112 s. Komiksová klasika. ISBN: 978-80-7642-096-0.

POYNTON, Bella. From R.U.R. to Westworld: Personal Revolt, Digital Technology, and the Making of a New Robot Ur-text. *Comparative Drama*. [online]. Kalamazoo: Western Michigan University, 2022, 56(4), 363-388 s. ISSN: 0010-4078. Dostupné z: [DOI 10.1353/cdr.2022.0023](https://doi.org/10.1353/cdr.2022.0023)

R.U.R. (Rossum's Universal Robots). *Issues in Science and Technology*. [online]. Tempe: Arizona State University, 2021, 37(3), 96 s. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/27092070>

URAMOVÁ, Nikola. *Opera R.U.R.*. Praha, 2019. Bakalářská práce. Akademie múzických umění v Praze.

8. Zařazení do profilace

Během bakalářského studia jsem se nijak neprofilovala a nechávala jsem tak volný průběh tomu, co mě zaujme ze studia nejvíce. Teď na magisterském studiu vím, že mě nejvíce zajímá oblast literatury a knihovnictví, proto jsem se rozhodla pro profilaci Knihovnictví a literatura v kulturním kontextu. Moje práce je zaměřená na dílo *R.U.R.* od Karla Čapka, a tak splňuje podmínky zvolené profilace.

Poznámka: Projekt je psán ve struktuře, která odpovídá struktuře budoucí diplomové práce:

- 1) Formulace problému
- 2) Teoretická reflexe problému v odborné literatuře
- 3) Kritická a tvůrčí práce s literaturou vhodně zvolenou metodou
- 4) Závěr a shrnutí výsledků